

Valt er nog wat te melden?

Carel de Vink

Zaterdag 10 maart. Stralend zonnig. Een heerlijke dag om op pad te gaan. Maar de realiteit is anders: griep noopt me om binnen te blijven. Het radio-journaal van 12.00 uur wordt gevolgd door een prachtig weerbericht, nog mooier dan de muziek die erop volgt. En dan zie ik door het raam een witte flits. Hé, is dat...? Tussen de huizen aan de overkant is een strook vrije lucht, die me in staat stelt om de vogel 80 tot 100 meter te volgen.

Grote Stern

(foto: internet)

Mijn conclusie: een Grote Stern, zomaar in maart boven Bussum! Maar al twijfel ik voor mijzelf niet (vliegbeeld, staart en vleugeltekening), kop en snavel heb ik niet kunnen zien. Zal ik hem melden?

Er worden heel wat vogelwaarnemingen gemeld. Onderling. Je kent dat wel: nog terwijl je van je fiets stapt, begint de informatie al. En nog maar nauwelijks zijn de anderen weg of een nieuwkomer arriveert met de vraag: 'Zit er nog wat leuks?' Verder gebeurt het soms dat de halve groep aanwezig na een sms'je verdwijnt: 'Hij zit er nú! Kom op!' Wie er wáár zit, wordt bekend verondersteld. Ik laat zo'n clubje dan maar gaan. Wat ik gemist heb, lees ik vanavond wel op het Vogelnet. Want daar wordt pas echt veel gemeld! En nog snel ook. De volgende dag kun je je geluk gaan beproeven. Vroeger moest je het doen met de rubriek Veldwaarnemingen in diverse vogelbladen. Minder actueel, maar nog altijd nuttig als documentatievorm. Toen ik in het Gooi terecht kwam, speurde ik oude nummers van het Vogeljaar door op zoek naar goede vogellocaties. Maar de vogel waarover het ging, was er gewoonlijk al lang niet meer te zien.

Goed, de informatiesnelheid is dus toegenomen. Tot vreugde van de twitchers. En bij echte zeldzaamheden lijkt de vraag of je wel of niet tot vermelding overgaat, snel en eenvoudig te beantwoorden. Lastiger is het als je minder zeker bent van je waarneming. Of als je twijfelt of de informatiewaarde wel hoog genoeg is. Had ik die Zwartkop in mijn achtertuin in januari moeten melden? De later door waarnemers genoemde Roodborsttapuiten op de Natuurbrug zag ik daar al op nieuwjaarsdag. Had ik die toen al door moeten geven?

Toch schuilt er een probleem bij al die prachtige meldingen. Afgelopen week las ik in het tijdschrift Vogels hoe onze vogeltjesmarkten worden overspoeld met illegaal geringde vogelsoorten. Tot voor kort was het aanbod beperkt tot een handvol gedoogde soorten. Maar dankzij de Europese regelgeving is de enige beperkende factor nog het dragen van een gesloten ring. Die past alleen een nestjong, tenzij... De louche handel kent die tenzij's maar al te goed. Een krantenartikel weet vandaag te melden dat de beroemde Blauwstaart van Zandvoort mogelijk bij zo'n tenzij-expert terecht gekomen is. Tja, dat sluit aan bij de waarschuwingen die vorige winter verschenen over stropers die het op Pestvogels gemunt zouden kunnen hebben. Al zeker tien jaar geleden stond ik tot mijn verbijstering bij een dierenwinkel oog in oog met 'Colombiaanse' Pestvogels, die sprekend leken op hun Europese neefjes. En ik vraag me al meer dan een jaar af of die bijna handtamme Haakbekken uit het Groningse op eigen gelegenheid hun weg vervolgd hebben, of dat ze een handje geholpen werden. In dat geval prijken ze (opgezet of opgesloten) in de een of andere bravoureverzameling van een speciaal soort natuurgenieter.

Ik kom hiermee bij mijn centrale vraag: Melden of niet - wat zijn onze criteria? Informatie kan dienstbaar zijn aan beschermingsmaatregelen. Waakzame ogen, misschien zelfs beheersaanpassingen. En het is sportief om een waarneming niet voor jezelf te reserveren en anderen in de gelegenheid te stellen mee te genieten. En vaak kan dat zonder bezwaar. Neem de Steppenvorkstaartplevier van de Eempolder vorig jaar. Geen dier of mens werd er minder van

dat groepje vogelaars, dat op een boerenwegje stond om een vogel te volgen die alle bewegingsvrijheid had. Er werden geen omwonenden gehinderd, geen hekken vernield, geen broedsels verstoord. Er verscheen geen patatkraam, er slingerden geen broodzakjes. Gewoon puur genieten en gezelligheid. Maar niet bij ieder broedsel van een leuke soort kan een webcam geplaatst worden. En de genoemde Blauwstaart, Pestvogels en Haakbekken vormen wel erg kwetsbare soorten voor mensen die met oneerlijke bedoelingen de waarnemingssites afstropen. Terecht geldt er op sommige sites de aanbeveling om de plaats van sommige waarnemingen te plaatsen onder embargo. Is dat een bruikbare aanbeveling voor het Goois Vogelnet? En hoe hanteren we vertrouwelijkheid in de onderlinge uitwisseling van ervaringen? Ik betrap mezelf erop dat het best leuk is om op te scheppen over een bijzondere waarneming. De

rubriek van waarnemingen in De Korhaan is “gecoverd” door de inmiddels verstreken tijd. Dus kies ik bij kwetsbare situaties liever voor die manier van melden. Mijn aanbeveling zou zijn: laat een groepje trouwe melders (op welke site dan ook) eens de koppen bij elkaar steken om een gedragscode voor kwetsbare meldingen op te stellen. Niet als een soort censuur. Maar gewoon om ons doel van vogel- en natuurbescherming prioriteit te geven boven de sensatie van het twitchen...

Blijft voor mij de vraag wat ik doe met mijn vroege binnenlandwaarneming van de Grote Stern. Voor zijn veiligheid hoef ik hem niet te verzwijgen. Knappe jongen die hem nog achterhaalt: hij had een vaartje van zeker 40 km/u. Maar ja, mijn persoonlijke doorgeefcode eist 100% zekerheid. En daar zit ik helaas nog net een procentje of 5 vanaf. Dus laat maar.